

Q.P. Code :13911**[Time: Three Hours]****[Marks: 100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Figure to the right indicate full marks.

Q.1 Answer the following in one or two sentence. 20

- State the special rules of figure I of categorical Syllogism
- What is the position of the middle term in figure IV of categorical Syllogism
- Give the Symbolic expression of De Morgan's law.
- Give the Symbolic form of Modus Tollendo Ponens
- Symbolise and State the rule of Inference / Replacement.

If Something is wrong then it must be rectified is equivalent to Either something is not wrong or it must be rectified

- Define Plurality of causes
- State any four kinds of Hypothesis
- Identify the fallacy and give reasons
Why is it so difficult to reach a decision in this criminal case?
- Give an example of fallacy of equivocation
- State Aristotle's Dictum and its meaning.

Q.2 Write short notes on **(any four)**: 20

- Distinguish between direct and indirect verification.
- Distinguish between belief and attitude.
- Emotive words.
- Uses of language.
- Prove the following combination of propositions as per general rules of categorical syllogism AAA and III in figure II.
- Respondeate Superior.

Q.3 Answer the following **(any two)**: 12

- Test the validity of the following categorical syllogism, identify figure and name the mood / fallacy
Give reasons Reduce it to strict logical form.
Every human is capable of perfection.
Some saints have attained perfection.
No person is capable of attaining perfection.
- Reduce indirectly: FESTINO
- Identify the fallacy in the following, Give reasons
  - Man is a rational being therefore a drunken man will be guided by reason
  - Every man desires his own happiness.
Therefore all men desire universal happiness.
  - Everything which is harmful should be forbidden wine is harmful.
Therefore wine should be prohibited.

Q.P. Code :13911

- Q.4 Answer question no 4(f) and any three from question no 4(a) (b) (c) (d) and (e): 48
- a) What is the function of middle term in a categorical syllogism? Explain why the middle term must be distributed atleast once in a categorical Syllogism? Explain with examples in all figures:
  - b) Explain the stages of Hypothetic deductive method with reference to discovery of Neptune. How is this method useful in law?
  - c) Explain the notion of cause with reference to:
    - i. Positive and negative condition.
    - ii. Vis Major.
  - d) Bringout the significance of any four non-formal fallacies in law. Illustrate.
  - e) Discuss Peter Singer's view's on "Ends and Means" with reference to Peter Singer's Book "Practical Ethics".
  - f) Construct complex constructive dilemma. Rebut and Refute it.
If immigrants are useless they are burden to the colony, and if they are useful they are loss to the mother country.

Q.P. Code :13911

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 3. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

4. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे एक दोन वाक्यांत लिहा. २०
- अ) केवळ संविधानाच्या प्रथम आकाराचे विशेष नियम सांगा.
- ब) केवळ संविधानाच्या चतुर्थ आकारांत मध्यम पदाचे स्थान सांगा.
- क) “डी मॉर्गन” च्या नियमाचे चिन्हांकित रूप लिहा.
- ड) मोडस टोलॅंडो पोनेन्स चे चिन्हांकित रूप लिहा.
- इ) अनुमानाच्या नियमांचे किंवा Rule of Replacement स्थानांतर नियमाचे चिन्हांकित रूप लिहा.
“जर काही चूक असेल तर ती दुरुस्त करावी लागेल” हे विधान पुढील विधानाशी समान आहे. “काहीतरी चूक नाही किंवा टी दुरुस्त केली पाहिजे”.
- फ) कारणाच्या अनेकत्वाची व्याख्या सांगा.
- ग) सिद्धांत कल्पनेचे चार प्रकार सांगा.
- ह) तर्कदोष ओळखा आणि कारणे सांगा. या खटल्यामध्ये निर्णय घेणे इतके कठीण का आहे?
- ई) (Equivocation Law) सदिग्धपक्ष दोषाचे उदाहरण द्या.
- ज) अरिस्टॉटलच्या नियमाचा अर्थ सांगा.
२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- अ) प्रत्यक्ष परीक्षण आणि अप्रत्यक्ष परीक्षणाचे भेद सांगा.
- ब) विश्वास आणि वृत्ती यातील भेद सांगा.
- क) भावनात्मक शब्द
- ड) भाषेचे उपयोग
- इ) केवळ संविधानाच्या साधारण नियमानुसार सिद्ध करा. दुसरा आकार AAA आणि III
- फ) Respondeat Superior रीस्पॉन्डन्ट सुपीरियर
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) १२
- अ) पुढील केवळ संविधानाचे योग्य तर्क आकारात रूपांतर करा त्यांची युक्तता ओळखा, कारणे द्या. तर्क प्रकार सांगून तर्कदोष ओळखा.
प्रत्येक मनुष्य परिपूर्ण होऊ शकतो. काही संतानी परिपूर्णता प्राप्त केली, म्हणून एक ही व्यक्ती परिपूर्णता प्राप्त करू शकत नाही.

ब) परोक्ष आकान्तर करा. i) FESTINO

क) खालील तर्कदोष ओळखा व कारणे लिहा.

- i) मनुष्य विचारशील आहे, म्हणून मद्यपी ही विचारशील आहे.
- ii) प्रत्येक मनुष्य आनंदी राहू इच्छितो, म्हणून सर्व माणसे वैश्विक आनंद इच्छितात.
- iii) जे जे कष्टकारक आहे ते ते सोडून द्यावे. मद्य त्रासदायक आहे. मद्यपानाचा निषेध करावा मद्यपानाची मनाई करावी.

४. प्रश्न क्रमांक '४ फ' अनिवार्य आहे. इतर पाच पैकी कोणतेही तीन सोडवा.

४८

अ) केवळ संविधानात मध्यम पदाचे कार्य काय आहे? मध्यम पद किमान एकदा व्याप्त असण्याची आवश्यकता काय? चार आकारातील संदर्भात उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) शास्त्रीय पद्धतीतील विविध स्तरांची नेपच्यूनच्या संशोधनातील उपयुक्तता स्पष्ट करा. या पद्धतीचे विधीशास्त्रातील महत्त्व स्पष्ट करा.

क) कार्य कारण संकल्पनेचे खालील मुद्याच्या संदर्भात विश्लेषण करा.

- i) सकारात्मक आणि नकारात्मक अटी
- ii) Vis Major

ड) कोणत्याही चार वास्तविक तर्कदोषांचे उदाहरणासह स्पष्टीकरण करा विधीशास्त्रातील महत्त्व स्पष्ट करा. उदाहरणे द्या.

इ) पीटर सिंगर च्या practical Ethics या पुस्तकातील "साध्य व साधन" या विषयीचे विचार मांडा.

फ) जटिल उभयापत्तिची रचना करा. विडंबन करा आणि दोषाविष्करण करा. जर स्थलांतरित लोक निरुपयोगी असतील तर ते वसाहतीसाठी ओझे (तापदायक) ठरतात. आणि ते उपयोगी असतील तर ते आपल्या मातृभूमीस मूकतात.